

SELVITYS TIKKURILAN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2012

Tämä Tikkurila Oyj:n (myöhemmin "Tikkurila" tai "Konserni", jolla viitataan sekä Tikkurila Oyj:hin että Tikkurila-konserniin) selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys on saatavilla internetsivustolta www.tikkurilagroup.fi, ja se sisältyy myös Tikkurilan vuoden 2012 vuosikertomukseen.

YLEISET PERIAATTEET JA VIITEKEHYK

Tikkurila noudattaa hallintoperiaatteissaan ja päätöksenteossaan:

- Suomen osakeyhtiölakia
- Suomen arvopaperimarkkinalakia
- Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia
- Tikkurila Oyj:n yhtiöjärjestyä
- Finanssivalvonnan standardeja
- NASDAQ OMX Helsingin sääntöjä
- Keskuskauppakamarin suosituista julkisissa ostarjouksissa noudatettavista menettelytavoista
- muuta Tikkurilan toimintaan liittyvää lainsäädäntöä ja sääntelyä

Tietoa konsernin hallinnoinnista löytyy myös Tikkurilan internetsivuilta.

Koska konserni toimii myös Tikkurila Oyj:n kotipaikan ulkopuolisilla markkinoilla, otetaan yhtiön toiminnassa huomioon paikallinen lainsäädäntö. Lisäksi konsernilla on useita sisäisiä politiikkoja ja ohjeita, joissa governance-asiat on otettu huomioon tai ohjeistettu.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous on yhtiön korkein päättävä elin, ja sen tehtävät on määritelty muun muassa Suomen osakeyhtiölaissa ja Tikkurilan yhtiöjärjestyksessä. Osakeyhtiölain mukaan varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa ennen kesäkuun loppua. Varsinainen yhtiökokous päättää muun muassa:

- viimeisimmän tilikauden tilinpäätöksen vahvistamisesta
- tilintarkastetussa tilinpäätöksessä esitettyjen voittovarojen käyttämisestä
- hallituksen jäsenten määrästä
- hallituksen jäsenten valinnasta ja palkitsemisesta
- tilintarkastajan valinnasta ja palkkiosta
- hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vastuu- vapaudesta
- hallituksen tai osakkeenomistajien yhtiökokoukselle tekemistä ehdotuksista (esim. hallituksen valtuutukset, omien osakkeiden hankinta, osakkeisiin liittyvien erityisten oikeuksien antaminen)
- yhtiöjärjestyksen muutoksista

Tikkurila Oyj:llä on yksi osakelaji ja näin ollen kaikilla osakkeilla on yhtäläiset äänestysoikeudet yhtiökokouksissa. Lisätietoa varsinaisesta yhtiökokouksesta on saatavilla Tikkurilan yhtiöjärjestyksestä, joka löytyy yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi/hallinnointi/yhtiöjarjestys/.

Vuoden 2012 varsinaisen yhtiökokouksen päätökset on esitetty hallituksen vuoden 2012 toimintakertomuksessa. Kaikki yhtiökokouksen materiaalit ja päätökset on julkistettu yhtiön internetsivuilla. Vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous pidetään 10.4.2013.

NIMITYSTOIMIKUNTA

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen perusteella Tikkurilalla on osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuva nimitystoimikunta, jonka tehtävänä on vuosittain valmistella ja esitellä seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset hallituksen jäseniksi ja hallituksen jäsenten palkkioiksi. Nimitystoimikuntaan valitaan kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajat, minkä lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Nimitystoimikunta kutsutaan kokoon siten, että yhtiön kolmea suurinta Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osaksluetteloon rekisteröityä osakkeenomistajaa pyydetään kutakin nimeämään yhden jäsenen nimitystoimikuntaan. Tämän lisäksi Tikkurilan hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Nimitystoimikunnan jäsenet olivat tilikaudella 2012 Oras Invest Oy:n hallituksen puheenjohtaja Pekka Paasikivi, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen varatoimitusjohtaja Timo Ritakallio ja Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja Risto Murto. Nimitystoimikunnan neljäs jäsen oli Tikkurila Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi.

Vuonna 2012 nimitystoimikunta kokoontui 3 kertaa ja osallistumisaste oli 100 prosenttia.

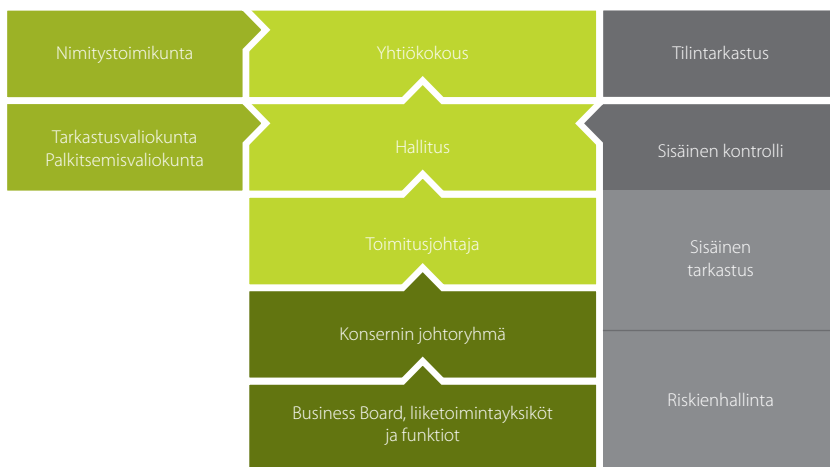
HALLITUS

Hallituksen tehtävät ja vastuut on määritelty Suomen osakeyhtiölaissa ja muussa asiaankuuluvassa lainsäädännössä. Hallitus valvoo Tikkurilan johtamista ja toimintaa. Hallituksen tärkeimpiä tehtäviä ovat:

- hyväksyä konsernin strategia
- päättää pitkän aikavälin taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet
- hyväksyä vuosittaiset budjetit ja keskipitkän aikavälin liiketoimintasuunnitelmat
- päättää merkittävistä organisaatiomuutoksista sekä yritysostoista ja -myynneistä
- päättää merkittävistä investoinneista sekä merkittävistä kuluista, sitoumuksista ja sisäisistä ohjeistuksista
- päättää olennaisista rahoitukseen ja riskienhallintaan liittyvistä asioista sekä niihin liittyvistä sitoumuksista ja takauksista
- hyväksyä tai vahvistaa ylimmän johdon nimitykset ja palkkiot
- nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtaja sekä nimittää Tikkurilan johtoryhmän jäsenet

TIKKURILAN HALLINTOELIMET

Seuraavassa kuviossa on esitetty Tikkurilan tärkeimmät hallintoelimet:

Yhtiön hallintoelinten päätehtävät on pääosin määritelty osakeyhtiölain mukaisesti.

- seurata ja arvioida toimitusjohtajan toimintaa
- varmistaa, että yhtiöllä on riittävät suunnittelu-, tieto- ja valvontajärjestelmät taloudellisen raportoinnin ja riskienhallinnan osalta
- tehdä ehdotukset yhtiökokoukselle muun muassa osingonjaosta ja kutsua yhtiökokous koolle
- valvoa tiedonantopolitiikan noudattamista
- varmistaa, että kirjanpito ja muu taloushallinto ja niihin liittyvä tarkastustoiminta on asianmukaisesti järjestetty

Hallitus edustaa kaikkia osakkeenomistajia, ja sen tulee toimia aina konsernin ja Tikkurila Oyj:n kaikkien osakkeenomistajien parhaan edun mukaisesti.

Tikkurilan hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan 3–7 varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä. Jäsenten toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan välittömästi varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on enemmän kuin puolet jäsenistä. Toimitusjohtaja ja talousjohtaja osallistuvat hallituksen kokouksiin asioiden esittelijöinä ja lakiasianjohtaja hallituksen sihteerinä.

Tilikaudella 2012 Tikkurila Oyj:n hallituksessa oli viisi jäsentä ajalla 1.1. - 28.3.2012: Jari Paasikivi (puheenjohtaja), Petteri Walldén (varapuheenjohtaja), Eeva Ahdekivi, Riitta Mynttinen ja Pia Rudengren. Varsinainen yhtiökokous valitsi maaliskuussa 2012 Tikkurila Oyj:n hallitukseen seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenet ovat olleet 28.3.2012 alkaen Jari Paasikivi (puheenjohtaja), Petteri Walldén (varapuheenjohtaja), Eeva Ahdekivi, Riitta Mynttinen ja Pia Rudengren sekä uusi jäseninä Harri Kerminen ja Aleksey Vlasov.

Hallituksen kaikki seitsemän jäsentä ovat yhtiöstä riippumattomia ja heistä kuusi on myös riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi on Oras Invest Oy:n toimitusjohtaja. Oras Invest Oy omistaa noin 18 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista, eikä Paasikivi näin ollen ole riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.

Vuonna 2012 hallitus keskittyi syksyllä 2011 päivitetyn strategian täytäntöönpanon seurantaan sekä päätti marraskuussa uusista pitkän aikavälin taloudellisista tavoitteista.

Hallitustyön tehokkuuden varmistamiseksi hallitus arvioi vuosittain omaa toimintaansa. Tuloksia käytetään hallituksen työskentelytapojen kehittämiseen sekä parantamaan hallituksen ja toimitusjohtajan välistä yhteistyötä.

Vuonna 2012 hallitus kokoontui 11 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 90 prosenttia.

Hallituksen jäsenet on esitelty tarkemmin sivuilla 9–10.

HALLITUKSEN PALKITSEMINEN

Varsinainen yhtiökokous maaliskuussa 2012 päätti hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista. Hallituksen vuoden 2012 vuosipalkkiot olivat seuraavat:

- puheenjohtajan vuosipalkkio 57 000 euroa
- varapuheenjohtajan vuosipalkkio 37 000 euroa
- muiden jäsenten vuosipalkkio 31 000 euroa

Hallituksen vuosipalkkio maksettiin yhtiön osakkeiden ja rahaosuuden yhdistelmänä siten, että vuosipalkkiosta 40 prosenttia maksettiin joko Tikkurilan omistamina tai markkinoilta hankittavina Tikkurilan osakkeina ja 60 prosenttia maksettiin rahana.

Hallituksen vuoden 2012 kokouspalkkiot olivat seuraavat:

- Suomessa asuvat jäsenet 600 euroa kokoukselta
- muissa maissa asuvat jäsenet 1 200 euroa kokoukselta

Puhelinkokouksista maksettiin 600 kokoukselta. Kokouspalkkiota maksettiin myös valiokuntien kokouksista. Matkakustannukset korvattiin konsernin matkustuspolitiikan mukaisesti. Kokouspalkkiot maksettiin rahana.

Hallituksen jäsenet eivät olleet työ- tai toimitushteessa Tikkurilaan.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Vuonna 2012 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana on toiminut Eeva Ahdekivi ja jäseninä Pia Rudengren (koko vuoden), Jari Paasikivi (28.3.2012 saakka) sekä Riitta Mynttinen (28.3.2012 alkaen).

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa yhtiön hallitusta huolehtimaan siitä, että yhtiön taloudellinen raportointi, sisäinen valvonta ja tilintarkastus ovat asianmukaisesti järjestetty ja että Tikkurila toimii lakien, määräysten ja yhtiön hallituksen vahvistamien liiketapaperiaatteiden (Code of Conduct) mukaisesti.

Tikkurilan tarkastusvaliokunnalla ei ole toimeenpanovaltaa. Tarkastusvaliokunta muun muassa:

- arvioi ja valvoo tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten laatimista sekä omaisuusarvon alentumistestauksia
- käsittelee konsernin riskienhallintaperiaatteita ja -toimintaa
- arvioi lakien, määräysten ja Tikkurilan sisäisten ohjeistusten, kuten liiketapa- ja laskentaperiaatteiden noudattamista, sekä yritys vastuun kehittämistä
- hyväksyy sisäisen tarkastuksen ja ulkopuolisen tilintarkastuksen tarkastussuunnitelman
- valmistelee tilintarkastajien valintaa
- käsittelee selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Vuonna 2012 tarkastusvaliokunta kokoontui viisi kertaa. Osallistumisaste oli keskimäärin 93 prosenttia. Konsernin CFO Jukka Havia toimi valiokunnan sihteerinä. Lisäksi Tikkurilan päävastuullinen tilintarkastaja Pekka Pajamo (28.3.2012 saakka) ja Toni Aaltonen (28.3.2012 alkaen) osallistui kokouksiin ja raportoi tarkastusvaliokunnalle. Myös Tikkurilan sisäinen tarkastaja raportoi tarkastusvaliokunnalle sisäiseen tarkastukseen liittyvistä asioista vuoden aikana.

Vuonna 2012 tarkastusvaliokunta käsiteli konsernin osavuosikatsauksia ennen hallituksen kokouksia, keskusteli tulosohteistuksesta ja siihen liittyvistä periaatteista, kävi lävitse sisäiset ja ul-

koiset tarkastuskertomukset ja tarkastussuunnitelmat sekä valmisteli tilintarkastajan valintaa kestavat ehdotuksen yhtiökokoukselle 2012. Lisäksi tarkastusvaliokunta jatkoi vuonna 2011 aloitettua riskien arviointiin ja hallintaan liittyvää työtä.

PALKITSEMISVALIOKUNTA

Hallitus perusti maaliskuussa 2012 palkitsemisvaliokunnan käsittelemään johdon palkitsemiseen liittyviä asioita. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Jari Paasikivi, ja jäseninä Petteri Walldén sekä Harri Kerminen. Vuonna 2012 palkitsemisvaliokunta kokoontui yhden kerran, ja kaikki valiokunnan jäsenet olivat paikalla kokouksessa.

TOIMITUSJOHTAJA

Hallitus nimittää toimitusjohtajan tehtävänsä ja päättää tämän palkitsemisesta ja muista eduista. Toimitusjohtaja vastaa konsernin päivittäisestä johtamisesta. Toimitusjohtaja johtaa yhtiötä Suomen osakeyhtiölain, hallinnointikoodin ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Erkki Järvinen on toiminut Tikkurilan toimitusjohtajana tammikuusta 2009. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu muun muassa liiketoiminnan johtaminen hallituksen ohjeiden mukaisesti, hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelu, hallituksen tekemien päätösten täytäntöönpano sekä muut osakeyhtiölain mukaiset asiat.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Tikkurila-konsernin johtoryhmän puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja. Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa ja kehittämisessä.

Vuonna 2012 Tikkurilan johtoryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Erkki Järvinen, konsernin toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja
- Jukka Havia, Chief Financial Officer
- Janne Paju, Chief Commercial Officer
- Petri Miettinen, Group Vice President, toimitusketju & HSEQ
- Kenneth Sundberg, Group Vice President, tutkimus ja tuotekehitys

Toimitusjohtaja tekee ehdotuksen Tikkurilan johtoryhmän jäsenistä, ja hallitus hyväksyy jäsenten nimitykset sekä palkitsemiseen liittyvät asiat.

Tikkurila toimii lukuisissa maissa, joissa sillä on monia erillisiä juridisia yksiköitä. Tikkurilan toimitusjohtaja vastaa sellaisiin merkittäviin asioihin liittyvästä päätöksenteosta, jotka eivät vaadi hallituksen päätöstä. Paikallinen liiketoimintayksiköiden johto vastaa liiketoimintaan liittyvästä päivittäisestä päätöksenteosta. Tytärtyhtiöiden hallituksilla ei ole itsenäistä operatiivista tai muuta merkittäviin asioihin liittyvää päätöksentekooikeutta, mutta paikallisten hallitusten tehtävänä on varmistaa, että paikallisia yksiköitä johdetaan paikallisten lakien ja määräysten sekä Tikkurila-konsernin sisäisten ohjeiden mukaisesti.

TOIMITUSJOHTAJALLE RAPORTOIVAN JOHDON PALKITSEMINEN

Tikkurilan hallitus päättää Tikkurila Oyj:n toimitusjohtajalle suoraan raportoitavien henkilöiden palkitsemisesta sekä työ- ja toimitushteiden ehdoista.

TOIMITUSJOHTAJAN PALKITSEMINEN VUONNA 2012

Tikkurila Oyj:n toimitusjohtajan Erkki Järvisen tilikauden 2012 suoriteperusteinen, kirjanpitoon kirjattu bruttopalkka koostui seuraavista eristä:

Kiinteä palkka	416 138,56 euroa	64 %
Luontoisedut	14 353,00 euroa	2 %
Bonuspalkat	220 815,60 euroa	34 %

Palkat yhteensä 651 307,16 euroa, 100%

Edellä mainittujen erien lisäksi Erkki Järvisen kuuluu maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelmään, jonka kustannus vuonna 2012 oli 57 881,00 euroa. Eläkkeen määräytymisperuste on maksuperusteinen. Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta. Toimitusjohtaja kuuluu myös hallituksen 2012 päättämään osakeperusteiseen palkitsemisjärjestelmään, jonka laskennallinen kulu (IFRS) oli tilikaudella 2012 hänen osaltaan yhteensä 158 607,97 euroa, mikä ei sisälly yllä mainitun taulukon lukuihin.

Toimitusjohtajalle kertyi tilikaudelta 2012 tulospalkkiota, joka maksetaan maaliskuussa 2013. Tulospalkkio voi olla korkeintaan 50 prosenttia veronalaisesta vuosiansiosta.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta ja hänelle maksetaan lisäksi 12 kuukauden palkkaa vastaava korvaus, mikäli yhtiö irtisanoo hänet.

Toimitusjohtaja kuului bonusohjelman 2012 sekä vuonna 2012 päätetyn uuden osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän piiriin. Kannustinohjelmien sisältöä on kuvattu tarkemmin kohdissa "Osakeperusteinen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmä 2012–2014" ja "Vuosisubonusohjelma".

JOHTORYHMÄN PALKITSEMINEN VUONNA 2012

Muut konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluivat bonusohjelman 2012 sekä vuonna 2012 päätetyn uuden osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän piiriin. Kannustinohjelmien sisältöä on kuvattu tarkemmin kohdissa "Osakeperusteinen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmä 2012–2014" ja "Vuosisubonusohjelma".

OSAKEPERUSTEINEN SITOUTTAMIS- JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2012–2014

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti 15.2.2012 uudesta osakeperusteisesta järjestelmästä avainhenkilöiden sitouttamiseksi ja kannustamiseksi. Tässä järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen edellyttää, että avainhenkilö ostaa markkinoilta Tikkurilan osakkeita järjestelmän ehtojen mukaisesti.

Ansaintajakson 2012–2014 mahdollinen palkkio perustuu Tikkurila-konsernin operatiiviseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan. Palkkioiden maksun edellytyksenä on, että avainhenkilön työ- tai toimisuhte on voimassa vähintään kevääseen 2015 ja että hän omistaa markkinoilta ostamansa Tikkurilan osakkeet. Palkkioiden määrä riippuu ostettujen osakkeiden määrästä ja ansaintakriteerien toteutumisesta. Palkkiot maksetaan keväällä 2015 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Osakeperusteisen järjestelmän kohderyhmään kuuluu hallituksen valitsema kymmenen konsernin tai sen merkittävien liiketoiminta-alueiden johtoon kuuluvaa henkilöä. Yhtiö on kirjannut tästä järjestelystä konsernin tuloslaskelmaan henkilöstökuluja IFRS 2 -standardin mukaisesti vuoden 2012 toisesta vuosineljänneksestä alkaen kunkin

järjestelmään kuuluvan henkilön tekemien osakeostojen mukaisesti.

Osakeperusteista sitouttamis- ja kannustinjärjestelmää ja sen taloudellisia vaikutuksia on kuvattu tarkemmin tilikauden 2012 konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 38. Tilikaudella 2012 tästä järjestelmästä kirjattiin konsernitilinpäätökseen henkilöstökuluina noin 0,5 miljoonaa euroa, ja järjestelmän laskennallinen kokonaisarvo oli tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 yhteensä noin 2,4 miljoonaa euroa.

VUOSIBONUSOHJELMA

Tikkurila Oyj:n hallitus hyväksyi 15.2.2012 uuden vuosibonusohjelman tilikaudelle 2012. Tähän bonusohjelmaan kuuluvat Tikkurilan johtoryhmän jäsenet, liiketoimintayksiköiden ja funktioiden johtotason työntekijät, Tikkurila-konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajat sekä valikoidut johtajat ja asiantuntijat, jotka ovat Tikkurila-konserniin kuuluvissa yhtiöissä erityisissä asemissa. Ohjelman piiriin kuului yhteensä 110 henkilöä vuonna 2012. Bonuskriteerit käsittävät Tikkurila-konsernin tilikauden 2012 operatiivisen rahavirran ja operatiivisen liikutuksen (EBIT), sekä lisäksi funktio-, alue-, yritys- tai tiimikohtaisia tavoitteita ja henkilökohtaisia tavoitteita. Vähintään 50 % kokonaispalkitsemisesta on sidottu konsernin rahavirralla ja liikutukselle asetettuihin vuositavoitteisiin.

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti 3.12.2012 tilikauden 2013 vuosibonustavoitteista. Bonuskriteerit käsittävät Tikkurila-konsernin tilikauden 2013 liikevaihdon kasvun, operatiivisen rahavirran ja operatiivisen liikutuksen (EBIT), sekä lisäksi funktio-, alue-, yritys- tai tiimikohtaisia tavoitteita ja henkilökohtaisia tavoitteita. Vähintään 70 % kokonaispalkitsemisesta on sidottu konsernitason vuositavoitteisiin.

PALKITSEMINEN TILIKAUDELLE 2012, BRUTTO, TUHANSINA EUROINA

	Henkilöitä	Palkkiot, Tikkurila Oyj:n osakkeina	Palkkiot, rahana	Palkkiot yhteensä					
Hallitus									
Hallituksen puheenjohtajat	1	22,8	42,6	65,4					
Muut hallituksen jäsenet, yhteensä	6	76,8	172,8	249,6					
Hallitus, yhteensä	7	99,6	215,4	315,0					
	Henkilöitä	Kiinteä palkka	Luontoisedut	Kiinteä palkitsemisen yhteensä	Vuosisubonus	Osakeperusteinen palkitsemisen*	Muuttuva palkitsemisen yhteensä	Lisäeläke	Palkitseminen yhteensä
Konsernin johtoryhmä									
Toimitusjohtaja	1	416,1	14,4	430,5	220,8	158,6	379,4	57,9	867,8
Muut jäsenet, yhteensä	4	563,6	57,7	621,3	225,3	186,3	411,6	155,2	1 188,2
Konsernin johtoryhmä, yhteensä	5	979,7	72,1	1 051,8	446,1	344,9	791,1	213,1	2 056,0

* IFRS 2 -standardin perusteella konsernituloslaskelmaan 2012 kirjatut henkilöstökulut; maksetaan vasta keväällä 2015, ja edellyttää useiden eri ehtojen täyttymistä, perustuu osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän ansaintajaksoon 2012-2014

TILINTARKASTUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan Tikkurilalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Vuodelle 2012 tilintarkastusyhteisöksi valittiin KPMG Oy Ab.

Hallituksen tarkastusvaliokunta valmistele tilintarkastajan valintaprosessia. Tilintarkastajan peräkkäisten yhteenlaskettujen toimikausien kesto voi olla enintään seitsemän vuotta. Tikkurilan nykyinen päävastuullinen tilintarkastaja Toni Aaltonen KPMG Oy Ab:ltä on aloittanut tässä tehtävässä tilikaudella 2012.

Lakisääteisessä tilintarkastuksessa tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa Tikkurila Oy:n kirjanpito (pohjautuu Suomen kirjanpitolakiin), Tikkurila-konsernin kirjanpito (IFRS), hallituksen toimintakertomus, tilinpäätös liitetietoineen sekä yhtiön hallinto. Tikkurilan tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastaja raportoi pääasiassa tarkastusvaliokunnan kautta, mutta osallistuu vuodessa vähintään yhteen hallituksen kokoukseen. Tilintarkastaja myös tarkastaa, että erillisenä kertomuksena annettu selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu ja että sen taloudellisiin raportointiprosesseihin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteittäinen kuvaus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan yhdeksi toimikaudeksi kerrallaan. Tilintarkastaja raportoi hallitukselle vähintään kerran vuodessa sekä osallistuu hallituksen tarkastusvaliokunnan kokouksiin.

Vuonna 2012 KPMG:n tilintarkastuspalkkiot olivat 353 tuhatta euroa ja muiden palvelujen palkkiot yhteensä 55 tuhatta euroa. Tilikaudella 2012 konserniyhtiöiden muille tilintarkastusyhteisöille kuin KPMG:lle suoritettujen tilintarkastuspalkkioiden määrä oli 136 tuhatta euroa ja muista palveluista suoritettut palkkiot 87 tuhatta euroa.

SISÄINEN VALVONTA

Tikkurilassa on sisäisen valvonnan järjestelmä, jonka tarkoituksena on

- suojella omaisuuden arvoa
- varmistaa toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tehokkuus, mukaan lukien
  - taloudellisen ja toiminnallisen raportoinnin luotettavuus
  - säännösten ja toimintaperiaatteiden noudattaminen
  - toiminnan tavoitteidenmukaisuus

Sisäinen valvonta on olennainen osa kaikkea Tikkurilan toimintaa ja kattaa konsernin kaikki tasot. Sisäisen valvonnan toteuttamisesta vastaa yhtiön koko henkilöstö ja sen toimivuutta seurataan esimiesten toimesta osana operatiivista johtamista.

Sisäisen valvonnan tärkeimmät osa-alueet ovat

- johtamistapa- ja organisaatiokulttuuri
- riskien arviointi
- valvontatoimenpiteet
- raportointi ja tiedonvälitys
- seuranta ja tarkastus

Tikkurilan arvot, liiketapaperiaatteen ja konsernitason toimintaohjeet luovat perustan yhtiön hallinnoinnille ja sisäiselle valvonnalle. Tikkurilan jokaisella työntekijällä on oikeus ja velvollisuus tehdä ilmoitus konsernin Compliance Officerille tai sisäiselle tarkastukselle, tarvittaessa nimettömänä, lain, liiketapaperiaatteiden ja konserniohjeiden vastaisesta toiminnasta.

TALOUDELLISEN RAPORTOINNIN PROSESSI

Jokainen Tikkurila-konsernin tytäryhtiö laatii kuukausittain ennalta määritellyn raportointimallin, konsernin raportointimateriaalin ja -aikataulun mukaisesti IFRS-perusteisen tuloslaskelman, taseen, rahavirtalaskelman ja ennusteen tulevasta kehityksestä. Yhtiöt raportoivat lisäksi neljännesvuosittain tuloslaskelma- ja tase-erittelyt sekä taseen ulkopuoliset vastuut. Emoyhtiö yhdistelee kaikkien konserniyhtiöiden raportoidut tiedot konsernilaskelmaksi ja segmenttilaskelmiksi, min-kä perusteella muun muassa yhtiön hallitukselle ja konsernin johdolle toimitetaan säännölliset kuukausiraportit.

Konserniyhtiöiden raportointiaikataulua seurataan päiväkohtaisesti, ja paikallisten yhtiöiden sekä konsernitason controllerien tehtävänä on varmistaa, että raportointi on oikea-aikaista ja oikeansisältöistä. Lisäksi konsernihallinnon analytiikkayksikkö, joka on riippumaton liiketoimintayksiköistä ja eri funktioista, analysoi historiallista taloustietoa ja tulevaisuuden ennusteita muun muassa eri yksiköiden välillä, verrattuna historiaan ja tarvittaessa asetettuihin budjetteihin tai muihin tavoitteisiin.

Konsernin ja liiketoiminta-alueiden johto vie-railee säännöllisesti liiketoimintayksiköissä. Yhtiöiden taloudellinen raportointi on osa ylimmän johdon raportointia, ja näin säännöllisen seurannan piirissä.

SISÄISEEN VALVONTAAN LIITTYVÄT TOIMET VUONNA 2012

Sisäinen valvonta pyrkii toiminnallaan lisäämään sääntöjen noudattamista koko konsernissa sekä tukee liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista. Liiketoimintatavat pohjautuvat Tikkurilan liiketapaperiaatteisiin ja muihin ohjeistuksiin.

Vuoden 2012 aikana muun muassa seuraavia toimenpiteitä toteutettiin sisäiseen valvontaan liittyen:

- organisaatorakenteita yksinkertaistettiin, ja vastualueita muutettiin tavoitteena selkeämpi ja suoraviivaisempi toimintamalli, jonka käytännön toimenpiteitä tullaan jatkamaan tilikaudella 2013
- erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, että sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien havaintojen ja suositusten täytäntöönpano etenisi
- eri yksiköiden välisten toimintatapojen harmonisointia jatkettiin

Tilikaudella 2012 koko konsernissa tuli käyttöön ulkopuolisen palveluntarjoajan ns. whistle blowing -sovellus, jota kautta konsernin työntekijät tai yhteistyökumppanit voivat tehdä anonyymisti ilmoituksia väärinkäytösepäilyistä. Tilikauden

2012 aikana tämän järjestelmän kautta tuli joitakin ilmoituksia, joista ei ilmennyt mitään olennaisia väärinkäytöksiä.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäinen tarkastus vastaa konsernin riippumattomasta arviointi- ja varmennustoiminnasta, jonka keskeisenä tehtävänä on tukea konsernin johtoa ja hallitusta niiden valvontatehtävissä. Tarkastusvaliokunta on hyväksynyt Tikkurilan sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen. Tarkoituksena on arvioida ja osallistua konsernin riskienhallinnan, valvonnan ja hallinnointijärjestelmien parantamiseen. Sisäisellä tarkastuksella on rajoittamaton pääsy kaikkiin Tikkurilan tietoihin. Sisäinen tarkastus keskittyy sekä liiketoimintayksiköiden säännölliseen tarkastukseen että liiketoimintaprosessien tarkastukseen. Vuosittaiset suunnitelmat laaditaan Tikkurila-konserniin kohdistuvien riskien olennaisuusarviointin perusteella.

Sisäinen tarkastus raportoi säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle. Tikkurilan toimitusjohtaja toimii sisäisen tarkastajan hallinnollisena esimiehenä. Tilintarkastajat käyvät vuoden aikana säännöllisesti lävitse sisäisen tarkastuksen suunnitelmia ja havaintoja.

Vuoden 2011 alusta alkaen Tikkurilalla on ollut oma sisäinen tarkastaja, joka vastaa sisäisen tarkastuksen tehtävistä ulkopuolisten asiantuntijoiden avustuksella. Lisäksi konsernin sisäisiä ad hoc -projektiyrhmiä, joiden jäsenet on valittu Tikkurila-konsernin eri yhtiöistä, on hyödynnetty tiettyjen sisäisen tarkastuksen tehtävien toteuttamisessa.

SISÄINEN TARKASTUSTOIMINTA VUONNA 2012

Vuonna 2012 sisäinen tarkastus teki tiettyihin teemoihin perustuvia tarkastuksia, joiden tavoitteena oli kattaa kaikki Tikkurilan tärkeimmät markkinat. Prosessiperusteisia usean maan kattavia tarkastuksia tehtiin mm. varastonhallintaan, sisäiseen talousraportointiin, siirtohinnoitteluun ja lähipiiriasioihin liittyen. Tavoitteena oli muun muassa löytää ja ottaa käyttöön tarkastuksissa löydetty parhaat käytännöt kaikissa Tikkurilan tytäryhtiöissä sekä yhdistää toimintoja ja korjata mahdolliset puutteet. Lisäksi toteutettiin kaksi maakohtaista tarkastusta sekä käytiin läpi edellisen vuoden tarkastusraporttien suositusten täytäntöönpanon etenemistä.

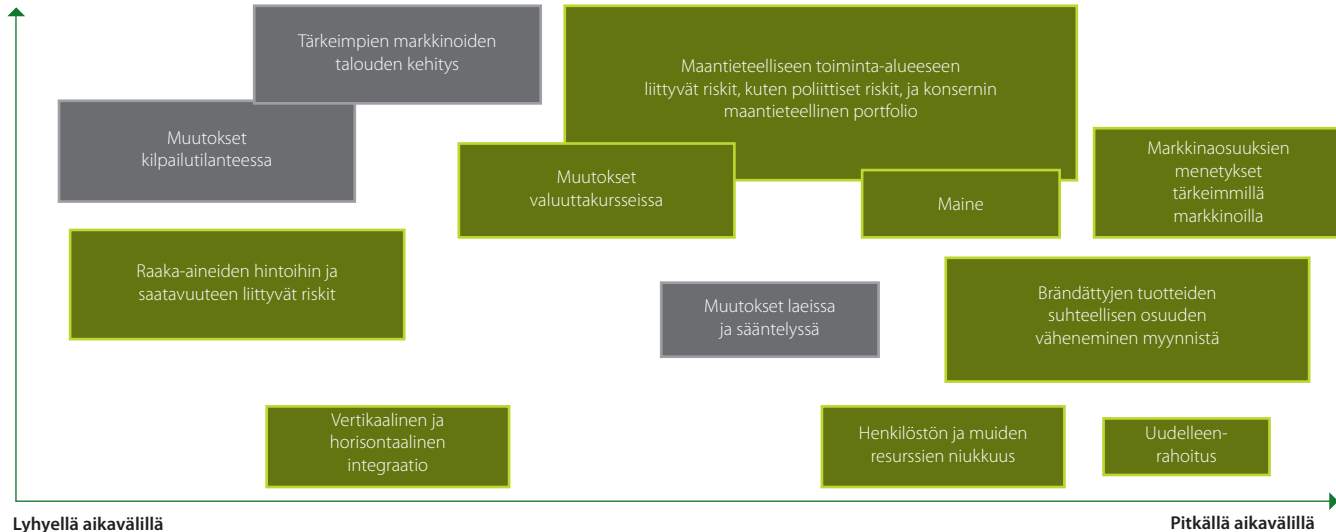
SISÄINEN TARKASTUSSUUNNITELMA TILIKAUDELLE 2013

Perustuen tarkastusvaliokunnan suunnitelmaan sisäinen tarkastus tulee vuonna 2013 käymään läpi tiettyjä henkilöstöhallinnon prosesseja, pääsyoikeuksia ja informaation jakelua, sekä osto-toimintaa. Lisäksi on suunniteltu maakohtaisia tarkastuksia. Yhtenä vuoden 2013 tavoitteena on lisätä yhteistyötä Tikkurilan Business Boardin kanssa suositusten täytäntöönpanossa sekä sisäisen tarkastuksen ja sen havaintojen merkittävyyden lisäämisessä.

RISKIT

Tikkurilan liiketoimintaan liittyviä monia riskejä, joista osa voi olla merkittäviä. Koska konsernin liiketoiminnot jakautuvat useaan maantieteelliseen

Riskin todennäköisyys

Lyhyellä aikavälillä

Pitkällä aikavälillä

■ Vähintään joitakin osin hallittavissa ■ Ei hallittavissa

alueeseen ja monenlaisiin tuotteisiin ja asiakas-segmentteihin, eri riskien määrä, todennäköisyys ja vaikutukset saattavat vaihdella eri liiketoimintayksiköiden välillä. Merkittävien riskien toteutumisella voi olla huomattava negatiivinen vaikutus Tikkurilan liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen.

Tikkurilaan kohdistuu erilaisia riskejä, kuten strategisia, operatiivisia, taloudellisia ja vahinkoriskejä. Riskit arvioidaan ja niitä hallitaan riskityypin ja riskin ominaisuuksien mukaan. Tikkurilan merkittävimmät riskit liittyvät strategiaan ja operatiivisiin riskeihin, vaikkakin kaikki riskiryhmät pitävät sisällään sellaisia riskejä, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi Tikkurilan liiketoimintaan.

Tikkurilan kannalta olennaiset, hallituksen määrittämät riskit on esitetty tiettyjen yksinkertaistettujen oletusten pohjalta seuraavassa kaaviossa. Kuplan koko kuvaa riskiluokan mahdollista rahallista vaikutusta ja kuplan väri kertoo, ovatko riskit sisäisesti hallittavissa vai ulkoisten olosuhteiden aikaansaamia. Riskit jaetaan niiden todennäköisen ajoittumisen mukaan, vaikka suurimmalla osalla on sekä lyhytaikaisia että pitkäaikaisia vaikutuksia.

Verrattuna tilikauden 2011 lopun tilanteeseen, Tikkurilan oman sisäisen arvion mukaan makrotaloustilanne on heikentynyt, minkä seurauksena makrotalouriskien todennäköisyys on noussut. Samoin kilpailuriskit ovat lisääntyneet ja niiden todennäköisyys kasvanut myös lyhyellä aikavälillä toimialan sisäisen konsolidation lisääntyessä ja kilpailijoiden lisätessä investointeja uuteen tuotantokapasiteettiin ja myynninedistämistoimenpiteisiin Tikkurilan keskeisillä markkina-alueilla. Raaka-aineiden hintaan ja saatavuuteen liittyen riskien todennäköisyys on lyhyellä aikavälillä kuitenkin pienentynyt vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna, koska kysyntä ja tarjonta ovat paremmin tasapainossa.

Tikkurilalle relevantteja riskejä koskevaa informaatiota löytyy myös hallituksen vuoden 2012 toimintakertomuksesta.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ne riskit, jotka saattavat estää yhtiötä saavuttamasta liiketoimintatavoitteensa. Riski voidaan määrittellä epävarmuustekijäksi, joka vaikuttaa Tikkurilan liiketoimintaan ja kykyyn saavuttaa tuloksensa.

Tikkurila pyrkii tunnistamaan, analysoimaan, arvioimaan ja reagoimaan riskeihin järjestelmällisesti ja proaktiivisesti. Tikkurilan tavoitteena on halutun kokonaisriskitason saavuttaminen ja toiminnan jatkuvuuden varmistaminen.

Tikkurilan hallitus määrittelee riskienhallinnan pääperiaatteet ja hyväksyy konsernin riskienhallintapolitiikan, ja tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta riskienhallinnan valvonnassa. Tikkurilassa liiketoimintayksiköt ja funktiot vastaavat oman toiminta-alueensa riskien tunnistamisesta, raportoinnista ja valvonnasta sekä riskienhallinnasta.

Tikkurilassa riskienhallinta toteutetaan vastuualueittain soveltaen yhteisesti sovittua riskien arviointimallia, jossa käytetään myös riskirekisterejä. Riskien arvioinnissa ja -hallinnan kehittämisessä käytetään tarvittaessa ulkopuolisia neuvonantajia. Riskeistä raportoidaan säännöllisesti johdolle ja hallitukselle sekä osana Tikkurilan ulkoista raportointia. Raportteihin kootaan kuvaukset riskeistä sekä niiden toteutumisen todennäköisyydestä ja vakavuudesta.

Osa riskienhallintatoimenpiteistä hoidetaan keskitetysti kustannusedun saavuttamiseksi ja riittävän suojaustason varmistamiseksi. Tällaisia ovat esimerkiksi tietyt konsernin vakuutusohjelmat, kuten toiminta- ja tuotevastuuvakuutus, kuljetusvakuutus, suurimpien tehtaiden omaisuus- ja keskeytysvakuutukset sekä rahoitusriskien suojaustoimet. Tikkurilan johtoryhmä ja hallitus arvioivat merkittäviin investointeihin ja yritysostoihin liittyvät riskit.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat konsernin riskienhallintatoiminnan toteutumisesta. Hallitus on vastuussa riskienhallinnan päämenetelytapojen ja -periaatteiden hyväksymisestä sekä Tikkurilan riskinsietotason määrittämisestä. Hallitus ja tarkastusvaliokunta hyväksyvät ja seuraavat ra-

portointimenettelyä sekä valvovat konsernin liiketoiminta- ja hallinnointiprosessien riittävyyttä, so-pivuutta ja tehokkuutta.

RISKIENHALLINTA VUONNA 2012

Vuonna 2012 konserni jatkoi edelleen riskistrategian ja riskienhallintaprosessien kehittämistä. Hallitus ja johto myös määrittivät tärkeimmät ulkoiset strategiset riskit. Tilikauden 2011 lopussa tehdyn vaikutusanalyysin perusteella tehtiin tuotantoon ja raaka-aineen hankintaan liittyvät vaihtoehdoissa suunnitellut epäjatkuvuustilanteiden paremmaksi hallitsemiseksi. Joulukuussa 2011 päivitetyn, hallituksen hyväksymän uuden rahoitusriskipolitiikan mukaisesti korkorisien suojaaminen johdannaisinstrumenteilla lopetettiin ja valuutariskien hallintaa tarkistettiin hieman. Tietosuoja- ja riskienhallintaa tehtiin ulkoisella asiantuntijalla selvitys, jonka perusteella käynnistettiin kehitystoimenpiteitä. Vuonna 2012 riskitietoisuuden lisäämiseen tähtävää sisäistä dialogia lisättiin.

Konsernin johto toteutti tilikauden 2012 jälkimmäisellä puoliskolla riskien arviointiprosessin, jossa pyrittiin määrittämään Tikkurilan liiketoiminnalle merkittävimpiä pitkän aikavälin strategisia riskejä. Tähän sisäiseen prosessiin perustuen keskeisimpinä tunnistettiin seuraavat teemat, joiden tarkempaa analysointia jatketaan vuonna 2013:

- kiristynyt kilpailu;
- muutokset arvoketjussa;
- heikot ja epävakaa talousnäkymät;
- tarve laaja-alaiseen innovaatioiden edistämiseen ja mahdolliset teknologiset muutokset; ja
- compliance-asiat ja maine.

RISKIENHALLINTASUUNNITELMA VUODELLE 2013

Vuonna 2013 tavoitteena on edelleen kehittää riskien tunnistamista, raportointia ja hallintaa, sekä soveltuvin osin ottaa käyttöön riskitoleranssia kuvaavat kvantitatiiviset mittarit strategian täytäntöönpanon ja resurssien allokoiminnin tueksi. Erilaisien sisäisten ja ulkoisten tarkastusten ja

kehitysehdotusten täytäntöönpanoa pyritään nopeuttamaan ja siihen liittyvää vastuunjakoa tarvittavilta osin tarkentamaan. Koulutus- ja tiedotusaktiviteettiä pyritään lisäämään.

SISÄPIIRIASIOIDEN HALLINTA

Tikkurila Oyj:n sisäpiiri koostuu Suomen arvopaperimarkkinalain mukaisesti ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä, pysyvistä yrityskohtaisista sisäpiiriläisistä ja hankekohtaisista sisäpiiriläisistä.

Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat asemansa perusteella hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, yhtiön johtoryhmän jäsenet ja tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja. Tikkurila Oyj:n pysyviä yrityskohtaisia sisäpiiriläisiä ovat yhtiön lakiasiainjohtajan erikseen määrittelemät ja Tikkurilan toimitusjohtajan hyväksymät henkilöt.

Tikkurila Oyj noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oyj:n sisäpiiriohjetta, jonka mukaan sisäpiiriläisen on suositeltavaa ajoittaa kaupankäynti yhtiön osakkeilla ajankohtiin, jolloin markkinoilla on mahdollisimman täydellinen tieto osakkeen arvoon vaikuttavista seikoista. Tämän ja yhtiön hallituksen päätöksen perusteella Tikkurilan pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereista ajanjaksolla, joka alkaa raportointikauden lopusta ja päättyy seuraavan osavuositarkastuksen tai tilinpäätöksen julkaisuun.

HILJAINEN JAKSO

Tikkurila pitää ennen tilinpäätösten ja osavuositarkastusten julkaisua niin sanotun hiljaisen ajanjakson. Jakso alkaa kyseisen raportointikauden

päättymisestä ja kestää aina raportointikauden tilinpäätösten tai osavuositarkastuksen julkaisuun asti. Hiljaisen ajanjakson aikana Tikkurilan edustajat eivät ole pääomamarkkinoiden edustajien käytettävissä eivätkä keskustele Tikkurilan taloudellisesta kehityksestä tai markkinoiden kehityksestä.

NÄKYMÄT

Tikkurila julkistaa ohjeistuksen (guidance) osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöstiedotteessa sekä hallituksen toimintakertomuksessa. Tikkurila arvioi näkymiä ainoastaan siltä ajalta, kun se on kohtuullisesti mahdollista. Näkymät sisältävät johdon sanallisen arvion tulevasta liikevaihdosta ja kannattavuudesta. Arvio voi sisältää myös muuta tietoa. Mitään muita ennusteita ei anneta eikä mihinkään muihin tulevaisuudennäkymiä koskeviin kysymyksiin vastata, ellei yhtiö päättää päivittää ohjaustaan, jolloin se julkaisee päivityksestä pörssitiedotteen. Kaikki päivitykset julkaistaan ilman aiheetonta viivästystä, kun saatavilla on riittävän selkeä näkemys tulevaisuudesta.

VIESTINTÄ

Tikkurila on sitoutunut avoimuuteen, mikä merkitsee ennakoivaa, avointa, luotettavaa, johdonmukaista, puolueetonta ja ajankohtaista viestintää.

Tikkurilan osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä. Tikkurila noudattaa tiukasti kaikkia listautuneita yhtiöitä koskevia tiedonantovaatimuksia. Tikkurila noudattaa Suomen arvopaperimarkkinayhdistyksen laatimaa yhtiöiden hal-

linnointikoodia. Lisäksi Tikkurilan omat sisäiset politiikat, kuten yhteiskuntavastuu- ja liiketapaperiaatteet, ohjaavat viestintää.

Tikkurilan viestinnän tavoitteena on tukea yhtiön osakkeen arvon oikeaa muodostusta julkaisemalla riittävästi tietoa yhtiön taloudellisesta asemasta, strategiasta ja tavoitteista. Hallitus on hyväksynyt tiedonantopolitiikan, joka määrittelee pääperiaatteet rahoitusmarkkinoiden, sijoittajien ja muiden osapuolten kanssa viestimiselle. Tikkurilan verkkosivuilta löytyy kaikki tiedonantovelvollisuuden puitteissa julkistettu tieto.

SUOMEN LISTAYHTIÖIDEN HALLINNOINTIKOODIN NOUDATTAMINEN

Suomen listayhtiöiden 1.10.2010 voimaanastunut hallinnointikoodi sisältää 55 suositusta. Koodi sisältää myös niin sanotun noudata tai selitä -periaatteen (comply or explain). Tikkurila noudattaa täysin suosituksia, ja on maaliskuussa 2012 perustanut myös erillisen palkitsemisvaliokunnan (koodin suositus 31), jota yhtiöllä ei ole aikaisemmin ollut.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

KURILA

Kenneth Sundberg

s. 1965, DI, tekniikan tohtori
Group Vice President, R&D
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2010
Suomen kansalainen
Tikkurilan palveluksessa vuodesta 2010
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 4 000

Keskeinen työkokemus

Kenneth Sundberg on ollut Tikkurilan Group Vice President, Research and Development, vuodesta 2010 lähtien. Ennen siirtymistään Tikkurilaan, Sundberg oli Innovation Center Paperin johtaja ja tutkimus- ja kehitysjohtaja Ciba Finland Oy:ssä vuosina 2007–2009, toimitusjohtaja Top Analytica Oy Ab:ssa vuosina 2006–2007, tutkimus- ja kehitysjohtaja, liimat ja tärkkelys, Ciba Specialty Chemicals Oy:ssä vuosina 2004–2006 ja Raisio Chemicals Oy:n erikoiskemikaalien tutkimuspäällikkö vuosina 2002–2004.

Luottamustehtävät

Sundberg on ollut Åbo Akademin Process Chemistry Centerin (ÅAU) teollisuuden edustajana vuodesta 2005 lähtien.

Janno Paju

s. 1971, ekonomi
Chief Commercial Officer
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2000
Viron kansalainen
Tikkurilan palveluksessa vuodesta 1993
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 4 025

Keskeinen työkokemus

Janno Paju on ollut Tikkurilan Chief Commercial Officer vuoden 2012 alusta lähtien. Tätä ennen hän oli Senior Vice President, SBU East, vuosina 2009–2011, Group Vice President Tikkurilan Deco Eastern Europe liiketoimintayksikössä vuosina 2004–2009, Tikkurila Polska S.A:n toimitusjohtaja vuosina 2000–2004 ja Tikkurila-Baltcolor Sp. z.o.o:n kaupallisen johtaja vuosina 1998–2000.

Erkki Järvinen

s. 1960, KTM
Tikkurilan toimitusjohtaja
Johtoryhmän puheenjohtaja vuodesta 2009
Suomen kansalainen
Tikkurilan palveluksessa vuodesta 2009
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 14 000

Keskeinen työkokemus

Erkki Järvinen on ollut Tikkurilan toimitusjohtaja vuodesta 2009 lähtien. Tätä ennen hän toimi Rautakirja Oy:n toimitusjohtajana vuosina 2001–2008 ja Rautakirja Oy:n kioskidivisioonan toimialajohtajana vuosina 1997–2001. Ennen siirtymistään Rautakirjaan Järvinen toimi Cultor Groupiin kuuluneissa yhtiöissä, kuten markkinointijohtajana (Pohjoismaat) Vaasanmylly Oy:ssä vuosina 1991–1996, toimitusjohtajana Siljans Knäcke AB:ssä vuosina 1995–1996 sekä markkinointipäällikkönä Vaasanmylly Oy:ssä vuosina 1990–1991. Vuosina 1984–1990 Järvinen toimi tuotepäällikkönä ja markkinointipäällikkönä Fazer Leipomoissa, Oy Karl Fazer Ab:ssä.

Luottamustehtävät

Järvinen on ollut hallituksen jäsenenä Oy Snellman Ab:ssä ja East Office of Finnish Industries Ltd:ssä vuodesta 2011, Kemianteollisuus ry:ssä ja Suomen Väriteollisuus ry:ssä vuodesta 2010, Mainostajien Liitossa ja Helsingin seudun kauppakamarissa vuodesta 2009 ja Taloudellinen tiedotustoimisto ry:ssä vuodesta 2007. Lisäksi Järvinen on ollut Elinkeinoelämän keskusliiton uudenmaan aluejohtokunnan jäsen vuodesta 2011.

Petri Miettinen

s. 1968, KTM
Group Vice President, Supply Chain & HSEQ
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007
Suomen kansalainen
Tikkurilan palveluksessa vuodesta 2007
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 4 000

Keskeinen työkokemus

Petri Miettinen on ollut Tikkurilan Group Vice President, Supply Chain, vuodesta 2007 lähtien. Vuonna 2008 hänen vastuualueelleen siirrettiin myös HSEQ (Health, Safety, Environment and Quality). Ennen siirtymistään Tikkurilaan Miettinen työskenteli ABB:n palveluksessa; ABB:n Marine-liiketoiminnassa osto- ja logistiikkajohtajana vuosina 2002–2007 sekä talousjohtajana oman toimen ohella vuosina 2003–2004 ja business controllerina vuosina 2000–2002 sekä aiemmin ABB:n sähkökoneliiketoiminnassa controllerina ja projektipäällikkönä vuosina 1997–2000.

TIKKURILA

Kenneth

Janno

Jukka Havia

s. 1968, KTM
Chief Financial Officer
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2010
Suomen kansalainen
Tikkurilan palveluksessa vuodesta 2010
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 4 000

Keskeinen työkokemus

Jukka Havia on ollut Tikkurilan Chief Financial Officer vuodesta 2010 lähtien. Tätä ennen hän toimi Ruukki Group Oyj:n talous- ja hallintojohtajana vuodesta 2008 alkaen ja varatoimitusjohtajana vuodesta 2005 alkaen ja varatoimitusjohtajana vuodesta 2008 alkaen. Hän työskenteli aikaisemmin talousjohtajana Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnassa ja toimitusjohtajana KY-Palvelu Oy:ssä vuosina 2001–2005, talousjohtajana RSL Com Finland Oy:ssä vuosina 1997–2001 ja controllerina Oy Canon Ab:lla vuosina 1995–1997.

Luottamustehtävät

Havia on Liikenteen turvallisuusviraston neuvottelukunnan puheenjohtaja ja Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan talous-toimikunnan jäsen.

Erkki

Petri

Jukka

HALLITUS

Jari Paasikivi

s. 1954, KTM
Toimitusjohtaja, Oras Invest Oy
Hallituksen jäsen vuodesta 2008, varapuheenjohtaja 2008–2010 ja puheenjohtaja vuodesta 2010
Tarkastusvaliokunnan jäsen 2010–2012, palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja vuodesta 2012, nimitystoimikunnan asiantuntijajäsen vuodesta 2010
Riippumaton yhtiöstä, mutta ei sen merkittävästä osakkeenomistajasta
Suomen kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 71 699

Keskeinen työkokemus

Jari Paasikivi on toiminut Oras Investin toimitusjohtajana vuodesta 2006 lähtien. Paasikivi toimi useissa tehtävissä Oras Oy:ssä vuosina 1989–2007, mukaan lukien konsernin toimitusjohtajana vuosina 2002–2007, toimitusjohtajana vuosina 1994–2001 ja tehtaanjohtajana vuosina 1989–1994.

Luottamustehtävät

Jari Paasikivi on ollut Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n hallituksen jäsen 1.1.2013 alkaen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman hallintoneuvoston varsinainen jäsen vuodesta 2012, Kemira Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2012, Uponor Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2007 ja puheenjohtaja 2008, Teknologiateollisuus ry:n hallituksen jäsen vuodesta 2006 ja puheenjohtaja vuodesta 2012 sekä Oras Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 1982 ja varapuheenjohtaja vuodesta 2008.

Petteri Walldén

s. 1948, DI
Hallituksen jäsen vuodesta 2008 ja varapuheenjohtaja vuodesta 2010
Palkitsemisvaliokunnan jäsen vuodesta 2012
Riippumaton hallituksen jäsen
Suomen kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 4 420

Keskeinen työkokemus

Petteri Walldén toimi toimitusjohtajana Alteams Oy:ssä vuosina 2007–2010, Onninen Oy:ssä vuosina 2001–2005 ja Ensto Oy:ssä vuosina 1996–2001. Hän on myös toiminut Nokia Kaapeli Oy:n ja Sako Oy:n toimitusjohtajana.

Luottamustehtävät

Petteri Walldén on ollut Staffpoint Holding Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2012, ONE Nordic Holding Ab:n hallituksen jäsen vuodesta 2011, Mesera Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2010, Comptel Oy:n ja Teleste Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2009, Kuusakoski Group Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2007, Nokian Renkaat Oy:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2006 ja SE Mäkinen Logistics Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 1996.

Eeva Ahdekivi

s. 1966, KTM, sijoitusjohtaja, Solidium Oy
Hallituksen jäsen vuodesta 2009
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja vuodesta 2010
Riippumaton hallituksen jäsen
Suomen kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 3 386

Keskeinen työkokemus

Eeva Ahdekivi on ollut Solidiumin sijoitusjohtaja vuodesta 2009. Ennen sitä hän oli johtava erityisasiantuntija Valtioneuvoston omistushjausosastolla vuosina 2007–2009, johtaja Pohjola Omaisuusdenhoito Oy:ssä vuosina 2004–2006 ja partnerina Conventum Oy:ssä vuosina 1997–2003. Ahdekivi on myös toiminut johtajana Merita Corporate Finance Oy:ssä.

Harri Kerminen

s. 1951, DI, MBA
Hallituksen jäsen vuodesta 2012
Palkitsemisvaliokunnan jäsen vuodesta 2012
Riippumaton hallituksen jäsen
Suomen kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 843

Keskeinen työkokemus

Harri Kerminen toimi Kemira Oyj:n toimitusjohtajana 2006–2012. Sitä ennen hän oli johtaja Kemira Pulp&Paper -liiketoiminta-alueella 2006–2007, johtaja Kemira Specialty -liiketoiminta-alueella 2000–2006, Kemira Pigments Oy:n toimitusjohtaja 2002–2003, Kemira Chemicals Oy:n hallintojohtaja 1996–2000, tehtaanjohtaja Kemira Oyj:n Oulun tehtailla 1994–1996, tuotantojohtaja Kemira Kemi AB:ssä 1990, sekä projektipäällikkö tehdasrakennushankkeissa Suomessa, Ruotsissa, Belgiassa ja USA:ssa: Kemira Oy:n palveluksessa 1989–1994.

Luottamustehtävät

Harri Kerminen on ollut Finpro ry:n hallituksen puheenjohtaja 2011 alkaen ja hallituksen jäsen 2010 alkaen, Finnair Oyj:n hallituksen jäsen 2011 alkaen sekä Outokumpu Oyj:n, Normet Oyj:n ja Achema Groupin hallituksen jäsen 2012 alkaen.

Riitta Mynttinen

s. 1960, insinööri, MBA
Vice President, Minerals Technologies Europe NV
Hallituksen jäsen vuodesta 2011
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2012
Riippumaton hallituksen jäsen
Suomen kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 1 613

Keskeinen työkokemus

Riitta Mynttisellä on korkeatasoista liiketoimintaosaamista Euroopasta, Yhdysvalloista ja Aasiasta pinnoite-, kemikaali- ja paperiteollisuudesta. Ennen tämän hetkistä toimenkuvaa hän oli vastuussa Specialty Mineralsin Euroopan paperiliiketoiminnasta. Mynttinen tuli Minerals Technologies yhtiöön kansainvälisesti tunnetulta Rohm and Haasilta, jossa hän työskenteli erilaisissa liikkeenjohdon tehtävissä, viimeksi myynti- ja markkinointijohtajana.

Luottamustehtävät

Riitta Mynttinen on ollut Suomen Raha-pajan hallituksen jäsen vuodesta 2010.

Pia Rudengren

s. 1965, M.Sc. (BA & Econ.)
Hallituksen jäsen vuodesta 2009
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2010
Riippumaton hallituksen jäsen
Ruotsin kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 2 386

Keskeinen työkokemus

Pia Rudengren toimi W Capital Management AB:n varatoimitusjohtajana vuosina 2001–2005. Vuosina 1990–2001 Rudengren toimi eri tehtävissä Investor AB:ssä, viimeksi talousjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä vuosina 1998–2001.

Luottamustehtävät

Pia Rudengren on ollut Metso Oyj:n ja Swedbank AB:n hallituksen jäsen vuodesta 2009, Social Initiative AB:n hallituksen jäsen vuodesta 2008 ja hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2011 sekä Duni AB:n ja WeMind AB:n hallituksen jäsen vuodesta 2007. Vuodesta 2006 lähtien Rudengren on toiminut hallitusammattilaisena ja ollut useiden ruotsalaisten yritysten hallituksen jäsenenä.

Aleksey Vlasov

s. 1957, Medical Doctor
Geotech Holdingin johtaja
Hallituksen jäsen vuodesta 2012
Riippumaton hallituksen jäsen
Venäjän kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2012: 843

Keskeinen työkokemus

Aleksey Vlasov on toiminut JSC Gazpromissa Deputy General Directorina 2003–2008 ja Russian Technology Fundin johtajana 1995–2003. Lisäksi hän on Association of Foreign Economic Cooperation "Nauka-Services":in perustaja ja toimi sen markkinointijohtajana Pietarisä 1987–1995.

Luottamustehtävät

Aleksey Vlasov on ollut Nokian Renkaat Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2006 alkaen.